

Milliyet, 30 haziran 2005

Ereğli'yi Satmak İçin "En Kötü Zaman" Güngör Uras

Ereğli'yi en "satılamayacak" zamanda yabancılara satmaya kalktık. Çelik piyasasında "panik" yaşandığı bir dönemde, yabancılardan Ereğli'yi "iyi fiyatla" alacaklarını, yatırım yaparak "çoşturacaklarını-koşturacaklarını" sanıyoruz. Dünya çelik piyasalarında panik var. Çünkü:

- (1) Yatırımcılar yanlış talep tahminleriyle kapasite artırdı. Çelikte fazla kapasite var.
- (2) Yanlış talep tahminlerine dayalı üretim yapıldı. Stoklarda çelik birikti.
- (3) Kapasite fazlası ortaya çıkıp arz talep dengesi bozulunca, stoklarda çelik birikti.
- (4) Çokuluslu çelik üreticileri için önemli olan, "dünya borsaları"nda şirketlerinin piyasa değerlerinin ve hisse fiyatlarının devamlı artmasıdır. Halbuki şimdilerde şirketlerin piyasa değeri ve hisse senetlerinin fiyatı düşüyor.

Dünyada çelik üreticilerini şaşırtan, Çin'in talebi oldu. Çin ekonomisindeki hızlı büyümeye dayalı çelik talebinin patladığını gören yatırımcılar kapasite artırdı. Şimdilerde dünya üzerinde Çin dışında çelik tüketimi büyüyen ülke yok. ABD ve Avrupa sanayilerinde hızlı bir gelişme yok. Çelik üreticileri Çin'in kendi ihtiyacı kadar çeliği üretebileceğini tahmin edemedi. Çin ise çelik üretimini hızla artırdı.

Çin dengeleri bozdu

Uluslararası Demir Çelik Enstitüsü'nün verilerine göre, Çin'in Mayıs ayındaki üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 37.5 oranında artarak 28.7 milyon tonu buldu.

Çin dünya piyasasından beklenen ölçüde çelik satın almıyor. ABD ve Avrupa ekonomilerindeki yavaşlama nedeniyle başta otomotiv sanayii olmak üzere yassı çelik kullanan sektörlerin talebi beklenenin altında kaldı. 2004'te tonu 600 dolara çıkan çeliğin fiyatı, 2005 Mayıs'ında 530 dolara indi. Haziranda Rusya dünya piyasalarına tonu 350 dolardan çelik satmaya başladı. Dünyanın en büyük çelik üreticileri Corus, Arcelor, Nippon Steel ve Mittal'in hisse fiyatları ucuzlamaya başladı.

Bunlar, bizim Ereğli'yi satın almaları beklenen, bizim Ereğli'yi çoşturacakları ve koşturacakları söylenen firmalar. Listenin başında yer alan Mittal'in sahibi Hint asıllı Lakshmi Mittal "piyasaları sakinleştirmek" arayışında diğer firmalar adına New York'ta bir basın toplantısı düzenledi. Burada "çelik piyasasında Çin'in olumsuz etkisinin azalacağını umduğunu ve sektörün uzun dönemde görünümünün güçlü olacağını" anlatmaya çalıştı.

Çelik devleri panikte

Lakshmi Mittal'in katıldığı toplantıyı Türk medyasından da izleyenler oldu. Milliyet Ekonomi'den Şule Yücebıyık, Lakshmi Mittal ile özel söyleşi yaptı. Bu söyleşi geçen pazar Milliyet Business'ta geniş şekilde yayımlandı. Lakshmi Mittal, Şule Yücebıyık'a "Ereğli'ye ilgisinin devam ettiğini" açıkladı.

İşte kafa karıştıran da bu... Dünyada fazla kapasite var. Çelik stokları başa bela. Fiyatlar

düşüyor. Tahminlerin aksine Çin kendi ihtiyacı çeliği kendi üretiyor. Dünyada ekonomik durumun ve sanayi üretiminin manzarası çelik talebinin artmayacağını gösteriyor.

Bu tabloda Hintli Lakshmi Mittal veya diğer dev çelik üreticileri bizim Ereğli'yi neden satın alsın? Alırlarsa, neden gerçek değerini ödesin? Alırlarsa neden "yeni yatırım yaparak" kapasitesini artırsın?

Acaba Ereğli'nin satışı için zaman "yanlış bir zaman" mı? Acaba Ereğli'nin satışı için çelik piyasasındaki paniğin sona ermesini, piyasanın istikrara kavuşmasını beklemek ülke yararına olmaz mı? Bunları tartışmamız gerekir.